

ABONAMENTUL.

Pentru Monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
in Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Haos.

Ceeace se petrece acum în Rusia, este fără păreche în istoria lumii. Nici valurile turburi ale revoluției franceze nu se pot asemăna, cu svârcolirile partidelor rusești, cari se perândează la putere, și se prăbușesc, în restimpuri foarte scurte.

Kerenski și Lenin își schimbă sceptrul dela unul la altul — și nu știi, care din doi va rămânea cu el în mână, și care va fi spânzurat de cel dintâiu felinar.

Glasuri războinice sbucnesc de o parte, steaguri roșii fâlfăie în vânt; glasuri de pace se aud de alta, și steaguri albe flutură, vestind sfârșitul apropiat al măcelului.

„Rusia va duce războiul până la învingerea definitivă asupra puterilor centrale” — s'aude din o parte.

„Rusia s'a obosit, a adus jertfe prea mari în acest războiu, acum dorește pacea cât mai grabnică”, — se răspunde din alta.

Și aderenții celor două tabere se încaieră; când Kerenski, când oamenii lui Lenin pleacă asupra Petersburg-ului cu mitraliere și cu tunuri.

Când se vor limpezi odată aceste stări haotice, fără precedent în istorie!

Căderea țarismului a fost privită cu simpatii generale, căci ea însemna căderea sclăviei rusești, zorile libertății și ale democrației... Lumea se așteptă la prefaceri mari și a rămas surprinsă, de încurcăturile, ce au proporții așa de ciudate. N'a fost destul de copt poporul rus pentru vicața constituțională? Și-a pierdut cumpetul, văzând cât de repede și-a frânt cătușele sclăviei?

Sunt întrebări, la cari va răspunde viitorul mai îndepărtat.

Pentru acum rămâne să se constate, că saltul dela sclăvie la libertate nu e așa ușor, și că libertatea popoarelor reolamă și astăzi — ca și în trecut — jertfe multe și mari.

Atacuri grave în Reichsratul austriac contra Ungariei. Chestia Poloniei. — Guvernele puterilor centrale lucră cu multă febrilitate la planurile, după cari să se orânduească viitoarea formație de stat a Poloniei, Carlandei și Litvaniei. Valid zarea acestor planuri e folosită ca un moment potrivit, de naționalitățile din Austria, în special de cehi, pentru realizarea aspirațiilor lor naționale. Înainte de ordinea de zi a Camerei austriene s'au citit șapte interpelații urgente, așternute în chestia Poloniei de ucrainoii slavii de sud, cehii, social-democrații germani și români.

Discursurile ce s'au ținut în ședința din 9 crt. arată, că relațiile dintre Austria și Ungaria au ajuns la un stadiu foarte încordat.

Deputatul Stanek a declarat următoarele:

Monarhia trebuie formată din state federale. Protestează, că Monarhia nu numai promovează politica germană de anexiuni, ci și-o și reasumă.

Deputatul Adler în moțiunea adresată parlamentului, spune următoarele:

— Intregă politica puterilor centrale e opusă mișcărilor democratice din Rusia, prin ce se periclitează aceste mișcări, cari au eliberat puterile centrale de țarism. Cerem independența poporului polon, tocmai de aceea ne opunem cu puterile centrale să formese din Polonia stat monarhistic. Suntem aplicați să cooperăm la cedarea regiunilor polone din Galiția pe sama Poloniei, dar numai așa, ca între Austria și Polonia să se stabilească acorduri pentru apărarea intereselor economice.

Interpelația deputatului român, Iosepescu Grecul accentuează îngrijorarea, că rezolvirea plănuită ar influența asupra Bucovinei și mai ales asupra românilor din Bucovina în modul cel mai defavorabil.

Deputatul Petruschievici a vorbit pentru poporul ucrainian, relevând, că soarta acestui popor nu e desperată, deși contele Czernin a urmat o politică dăunătoare acestui neam nefericit. La tratativele de pace nu numai puterile centrale, ci și reprezentanții națiunilor și probabil și esmișii ucrainenilor.

Urmează la cuvânt ministrul prezident *Soidler*.

În afacerea Poloniei urmează consultări cu guvernul german și până ce se vor încheia acestea nu pot anunța, că în ce mod se va rezolvi chestia. Accentuez cu tărie, că chestia polonă — în orice mod s'ar rezolva — nu poate fi pedecă păcii, fiindcă ea delătura total orice amestec cu forța. Statul polon în viitor își va croi directivele politice pe baza alegorilor pur libere. Austria va îngriji ca toate popoarele să-și apere interesele în evenimentele acestea caleidoscopice și să se buure atât de pacea externă cât și de cea internă.

Reforma consistoarelor în coloanele „Culturii Creștine“.

Reproducem în întregime articolul apărut în nrul mai recent al »Culturii Creștine« sub titlul: »Consistoarele noastre în lumina istoriei« și ischilțit de dl profesor seminarial Dr. Zenoie Păclșanu. Cititorii se vor convinge, că idelle de reforme, propuse de dl Păclșanu și publicate de »C. C.« sunt identice cu ideile dezvoltate de »Unirea« în Reforma consistoarelor din Nr.ii 35 și 36. În expunerile istorice autorul justifică pe deplin atitudinea noastră, susținută acum și de »Cultura Creștină« față de soluținea propusă, privitor la o reformă pe acest teren.

Când remarcăm acest articol important, nu putem să nu avem și un cuvânt către redacția »Culturii Creștine«? Când a fost sinceră, atunci când ne-a desăvuit pe noi pentru reforma consistoarelor ori acum când susține aceleași idei de reforme, pe cari noi le-am sulevat?

Consistoarele noastre în lumina istoriei.

Deși cea mai veche urmă despre o episcopie românească ardeleană o avem dela mijlocul veacului al XV-lea și deși dela sfârșitul veacului al XVI-lea înainte istoria bisericii române din Ardeal se poate urmări destul de bine, un adânc înțunec acopere totuș »curtea« vlădicilor români. Nu cunoaștem felul lor de păstorie, nu știm din cine se compunea sfatul vlădicesc, cin formă consistoriul lor, sau cu alte cuvinte, cine era ajutorul lor imediat în conducerea vastei eparhii, care în unele restimpuri se extindea din Carpați până la Tisa.

Organizația vlădiciei românești era, până târziu, foarte primitivă și am comite o mare greșală, dacă mănesând din alcătuirea modernă a »oficiilor« noastre diecezane și arhidiecezane, am crede că și vlădiciei vechi ardeleni își aveau biroul lor cu indispensabilul director și secretar și cu tot atât de indispensabilele portocale voluminoase și »index«-uri și arhive. Vieța vechilor arhieriei ai bisericii române nu era o vieță de rezidență, ci un continuu peregrinagiu dintr'un district în altul, o vieță petrecută mai mult pe drumuri decât acasă. Astele de denămiră vlădicească descriu drepturile și datorințele vlădicilor în fraza lapidară: »verbum Dei praedicare et ecclesias visitare«. Nobilimea ardeleană s'a plâns odată dietei, că fiind vlădiciei români fără rezidență (residentiatlan) nu știu unde să-i părăsoă. Aceasta nu însemnează, că în general, nu aveau rezidență stabilă deoarece știm, că chiar pe timpul acesta ierarhia noastră era deja organizată, ci însemnează, că pe-

treceau cea mai mare parte a anului de parte de ea, ocupați cu călătoriile oficioase.

Vizitațiile acestea canonice asemenea se deosebiau mult de cele obișnuite în zilele noastre. Vizitațiile vechi erau o muncă grea, pentru că vlădiciei rezolviau cu prilejul acela și diferitele chestiuni, cari priviau vieța internă a satelor. Atunci se judecau procese de natură religioasă dintre credincioși și preoți (processe criminale, matrimoniale ș. a.). E mai pe sus de orice îndoială, că vlădică nu rezolzia singur chestiunile acestea, ci era totdeauna însoțit de câțiva preoți mai distinși, cari formau sfatul arhieresc — un fel de consistoriu ambulant. Numărul preoților, cari îl însoțiau pe vlădică cu prilejul vizitațiilor trebuia să fi fost relativ mare și astfel descălecarea lor într'un sat sau altul făcea locuitorilor, cari erau datori a-i prevedea cu cele necesare pentru traiu, cheltuieli considerabile. De aceea vedem că în 18 Februarie 1593 principele Sigismund Báthori poruncește, ca vlădiciei să nu viziteze în persoană și însoțiti de prea mulți preoți satele, ci pentru rezolvirea diferitelor afaceri bisericesti să trimită unul sau doi delegați destoiniei, ca astfel să cruțe satele de cheltueli prea mari.¹⁾

Felul acesta de administrare a dreptății îl întâlnim și în veacul XVII, când vlădicilor li-s'a impus din partea principilor, ca cu prilejul vizitațiilor canonice să rezolvească chestiile bisericesti și să țină judecată nu singuri ci împreună cu protopopii, cari li însoțiau.²⁾ Numărul acestor protopopi, cari ar corespunde asesoriilor consistoriali de azi, nu-l cunoaștem, asemenea nu știm, că oare erau aleși de cler sau denumiți de vlădică. Mai târziu însă după ierarhia bisericii române a devenit mai consolidată și mai organizată și arhieriei mai legați de rezidență, consistoriul se compunea din câțiva asesori aleși de soborul mare al clerului. Asesorii aceștia se numiau *jurati*. Aceștia erau sfetnicii vlădicului în afacerile mai mici ale eparhiei. Chestiunile mai importante se rezolviau în soborul mare, la care participau toți protopopii împreună cu câte doi preoți din fiecare protopopiat și care se ținea în fiecare an.

Instituținea aceasta a juraților s'a păstrat și după unirea bisericii române cu Roma. Consistoriul lui Patachi se compunea din »câțiva cinstiți frați protopopi jurati împreună și cu alți preoți înțelepți«, pe cari li convoca de câteori cerea lipsa.³⁾ La soborul mare ținut în toamna anului 1728 sub presidiul rectorului iezuiților din Cluj-Mănăstur au luat parte și 12 asesori, cari nu sunt altceva decât cei 12 jurați aleși de cler, cari formau sfatul vlădicesc.⁴⁾ Asesori se numesc și în actele soborului din 1739, când asemenea erau 12.⁵⁾ Fiindcă erau aleși de cler se numiau și *assesores cleri*.

¹⁾ Hurmuzachi, Documente XV, 1, 716—7 nu. 1316.

²⁾ Diploma din 10 Octombrie 1643 a principelui Gh. Rákoczy I punct 18, la Cipariu, Arhiv p. filologio și istorie p. 631.

³⁾ I. M. Moldovanu, Acte sinodali, II, p. 108.

⁴⁾ Ibidem, p. 191.

⁵⁾ Ibidem, p. 81.

Soborul mare ținut la 1732 cu prilegiul instalării lui Inocențiu Micu Clein a stabilit mai precis rolul acestor asesori și anume luând în considerare greutatea împreunată cu convocarea soborului de câteori se ivia vre-o cauză mai gravă și de interes general, pe care vlădică nu o putea rezolvi fără sfatul clerului, a zis că pe viitor, cooform datinei observate până aci, se aleg 12 protopopi mai distinși, cari, ca reprezentanți ai soborului, formează consistoriul vlădicesc. Astfel vlădică nu era silit să convoace totdeauna când se ivia vre-o cauză gravă soborul mare, ci convoca pe cei 12 protopopi, cari având mandat dela întreg clerul eparhiei, puteau vorbi și decide în numele lui. Soborul mare se convoca numai odată în an.

După întemeierea mănăstirii blăjene, vlădiciei și-au ales unii asesori dintre membrii ordului bazilitan, rămânând instituția veche a »juraților scaunului vlădicesc« neatinsă. Influența lor asupra conducerii afacerilor eparhiei pe cum și influința clerului întreg manifestată prin soborul mare a început a scădea în mod considerabil, devenind pe vremea lui Ioan Babb nulă. Atanasiu Rednic n'a convocat într'un an sobor din cauza ciumei, nu l-a convocat apoi nici în anul următor, iar Gregorie Maior, succesorul său, fiind mereu în vizitații canonice asemenea nu l-a putut convoca. Ioan Babb a convocat un sobor la anul 1792 pentru a depune jurământul de fidelitate împăratului Francisc (1792—1835). Clerul s'a folosit de prilejul acesta pentru a stărui pe lângă arhierul cu aptitudini cam despotice să observe vechiul obicei al bisericii române și să convoace în fiecare an sobor mare, în cari să se rezolvească cu concursul clerului întreg chestiunile de interes mai mare. Babb s'a dovedit refractar față de postulatul acesta tradițional al clerului român. Soborul a ales apoi pe cei 12 asesori (jurați), cari, ca reprezentanți ai lui, trebuiau să stea totdeauna cu sfatul la dispoziția vlădicului. Babb a aprobat alegerea lor după ce aceștia s'au obligat, că cu prilejul petrecerii în Blaj vor trăi din traistă, adecă nu vor pretinde să fie adăpostiti și provăzuți cu mâncare din partea vlădicului¹⁾. Cei 12 jurați au acceptat propunerea lui Babb, dar cu toate acestea nu au fost convocați niciodată la ședința consistorială și vlădică în tot decursul lungi sale păstoriri a crezut de prisos a cere sfatul reprezentanților clerului său, deși s'a obligat la aceasta²⁾.

Desvoltarea ulterioară a consistorului eparhiei de Blaj³⁾ o cunoaștem. La 1807 Babb întemeiază la insistința secretarului guvernial Orosz, capitlul numit bobian compus din 7 preoți celibi, Aceștia împreună cu cei trei canonici de fundație regească de mai târziu sunt *assesores nati*, ca să-i numim așa, ai consistorului nostru.

¹⁾ O dispoziție foarte caracteristică pentru cel mai bogat din arhieriei Blajului!

²⁾ P. Maior, Protopopadichia p. 231—32 (manuscript în biblioteca centrală arhidiecezană din Blaj).

³⁾ Desvoltarea consistoarelor celorlalte eparhii ale provinciei noastre mitropolitane este aproape identică cu aceea a consistorului arhidiecezan. Singura deosebire stă în aceea, că aici de jure la toate stalurile canonicești ar putea ajunge și preoți însurați ori văduvi, nu numai celibi.

Archiereul însă are oricând dreptul de a-și alege asesori și din ceilalți membrii ai clerului.

Consistorul vlădicilor noștri era deci format în timpurile vechi de reprezentanții sau mai bine zis din delegații soborului mare. Azi însă consistorul — ale cărui agende și a cărui importanță pentru soarta bisericii este cu mult mai mare decât a vechiului consistor, — se compune din membrii la a căror alegere clerul de-afară nu are nici o influență. Dar nu numai atât, ci prin felul cum sunt alcătuite literele fundamentale ale capitulului bobian, ai cărui membri pot fi numai preoți celibi, preoțimea de-afară, majoritatea covârșitoare deci a clerului, este deosebit de exclusă de-a putea face parte din această corporațiune, care, prin faptul că numărul celorlalți asesori nu este stabilit, ci atârână dela voința arhierului, are rolul cel mai important în conducerea destinelor eparhiei.

(Va urma).

In chestia Românilor internați.

— Interpelarea deputatului Dr. St. C. Pop, în ședința de 24 Octombrie a Camerei. —

(Continuare.)

Adresez d-lui prim-ministru și ministrul de interne următoarea interpelare (Citeste):

1. Este dispus onor. ministru a dispune înestarea internărilor cetățenilor români pe baza §-lui 10 al legii 1914:L. a dispune liberarea lor și despăgubirea lor pentru pagubele suferite?

2. Intrucât întoarcerea unora la căminuri ar fi periculoasă din punctul de vedere militar, este dispus ministerul a permite acestora să se mute la rude sau prietini?

3. Este dispus guvernul a ferma un consiliu de magistrați, cari în mod cu totul independent de guvern ar îngriji de chestia internaților, ar lua măsuri pentru rehabilitare și ar stabili suma despăgubirilor?

4. Este dispus ministerul ca pe baza legii din 1914:L. § 10, să îndepărtească datoria sa, de-a îngriji ca tot ce este necesar pentru acei, cari nu se pot susține din proprii mijloace, și să îngriji cu îmbrăcăminte și lemne de foc?

Întelesul punctului 2 al interpelării este acela, că dacă din interes militar vre-un internat nu poate fi liberat, fie din cauză, că cade aproape de câmpul de luptă, sau chiar în zona de operații, să i-se permită a se muta la rude sau prietini, la cari poate trăi. Aceasta este recomandabil și din punct de vedere fiscal, fiindcă astfel statul ar scăpa de mari sarcini. Și cred, că guvernul are dreptul a lua măsuri de îndreptare, însă nu dreptul a face operă de răzbunare. Atrag atenția onor. Camere asupra unui fapt curios. Când cineva stă sub acuzare de instigație, este pierdut, chiar când cele trei ferari competente au pronunțat nevinovăția lui, ba în multe cazuri s'a stabilit minciuna și reaua voință a marturilor. Este destul să fie învințat contra cuiva un asemenea proces, ca acela să fie decretat ca nesigur.

Cred că stabilirea faptului, dacă unu este sigur sau nesigur (verlaesslich), s'a făcut cu puțină conștientitate și că s'au comis

foarte multe abuzuri sub titlul „interesul armatei“.

Reg foarte mult pe onor. domn prim-ministru și guvernul, să nu dispună o procedură birocratică, căci aceea nu va duce la nici un rezultat și nu se va găsi nici un om în lume, care judecă logic, și care ar putea motiva, că s'au internat oameni așaji din alte locuri decât terenul operațiilor militare, sub motivul intereselor militare.

Sunt internați cei mai de treabă și corecți oamnei din regiunea comit. Cluj și Bihor, și asta numai din cauza, că fostului șef al partidului mancei nu-i plăceau românii (Mișcare și contrațierii.)

Onor. Camera, rog a rezolva această chestie pe baza dreptului și a legilor.

Ministrul de interne, Gabriel Ugron, în răspunsul său la interpelarea d-lui deputat St. C. Pop, a spus următoarele:

— După invaziunea trupelor române au fost într'adevăr internați cetățenii de naționalitate română pe baza § 10 al legii L.1914, dar nu în așa fel, cum a arătat-o în culori sinistre d. deputat, și anume nu din punct de vedere preventiv. Dacă internarea s'ar fi făcut din punct de vedere preventiv și nu represiv, atunci numărul celor internați ar fi fost mult mai mare decât 825. Au fost internați în total 825 inși, din cari 290 mai sunt aceiași internați, iar pentru 535 nu mai este motiv de internare.

Cât pentru întreținerea celor internați, conform unei înțelegeri între ministerul de interne și cel de războiu, acesta din urmă a luat în sarcina sa susținerea și a plătit internaților ajutorul, care până la 1 Martie 1917 era câte o coroană pentru copii mai mici de 8 ani, iar de atunci este de 2 coroane pentru toți fara deosebire. Admit și eu, că față de scumpirea traiului, această sumă a devenit insuficientă și tratez cu ministerul de războiu pentru crearea acestei subvenții la 4 cor. pe zi. Internații au avut într'adevăr de luptat în acele 27 comune din comitatul Szepton cu greutăți, atât în ceea ce privește alimentarea, cât și încălzirea, dar chiar eri a fost acolo un delegat trimis de mine și care îmi raportează, că greutățile ce întâmpină internații cu hrana, îmbrăcăminte și încălzirea au sunt mai mari, decât cele ce suferă restul populației din comitatul Szepton. (Așa este! în sânge).

(Va urma).

Războiul european.

— Telegramme oficiale. —

Budapesta, 13 Noembrie. În regiunea celor șapte comune am cuprins dela inamic alte poziții de pe culmi. Trupele austro-ungare au luat cu asalt fortăreața pancerată Cima di Campon a Leone, ce e spre ost de Grignon. Tot atunci a ajuns în posesiunea trupelor noastre fortăreața distrusă Cima di San. Prin ocuparea acestor doui fortărețe am spart punctul cel mai puternic de fortărețe dela frontiera Italiei. Am cucerit Lamoul și Fouzlesul. Mai recent trupele generalului Konrad au făcut prizonieri peste 2500 ostași. În valea Cordvale am măcelărit un regiment italian și l-am silit la depunerea armelor. Am adus ca prizonieri 1 colonel, 4 ofițeri de stab și

4000 oameni. La cursul de jos dela Piave în unele locuri activitate mai vie.

Spre sud de linia ferată Riga—Petrograd, avangardele noastre au respins atacul unei divizii rusești. Spre sud-ost de Gorodisce o întreprindere a trupelor de asalt austro-ungare-germane, a adus succese.

În Flandria prin canonade și contraatacuri am respins diviziile de sondaj, cari în zori de zi au erumpit din partea englezilor pe regiunea Yser contra pozițiilor noastre. Luptele de artilerie au mai stagnat relativ cu trecutul. Seara s'au înăsprit la Dixmuiden și pe toate secțiunile frontului principal. Spre nord de Bruyens infanteria germană prin un atac dat cu mare vehemență a făcut prizonieri mai mulți ostași și a capturat numărăoase mitralieze. Pe țărmii ostici dela Maas lupte violente. Sublocotenentul Bongartz a secerat a 22-a învingere aeriană, iar sergentul Bückler a 25-a.

În Macedonia lupte grele se dau spre ost de Paralova și culmile dela cotitura râului Cerna.

Informațiuni.

Nenorocirea Majestății Sale pe frontul Italian. În 10 crt. Maj. Sa a trecut prin momente de grea primejdie, dar spre cel mai mare noroc a scăpat și acum se simte pe deplin bine. Despre nenorocirea M. Sale se comunică din Gora următoarele: M. Sa în apropierea localității Ruda a voit să treacă cu automobilul peste un loc, pe care s'a revărsat izvozul. Automobilul îndată a început să se scufunde deasupra unui iaz. Plutonierul din garda regală, Tomsek și vânătorul Reisenbichler au sărit în apă ca să scoată pe M. Sa la țărmure. Iazul, pe care sta vânătorul, a fost rupt de valurile râului și apa a luat și pe vânător. M. Sa însă nu a lăsat pe vânător să fie dus de apă și și-a pus toate puterile să-l țină, până când M. Sa era ținut de plutonierul Tomek. În aceasta luptă mare cu valurile, s'a rupt iazul și toți trei au căzut în râu. Soarta M. Sale cu o fidelitate și abnegație fără păreche au făcut tot pentru salvarea M. Sale. În aceasta operă de salvare s'a distins în special arhiducele Felix de Parma, care îndată s'a aruncat în apă și după luptă îndelungată cu valurile i-a succedat să salveze viața M. Sale. M. Sa s'a scut deplin în automobil și numai atâta a spus de aventură: — *Acesta e chiar războiul, care cere multe.*

La vestea îmbucurătoare a salvării M. Sale, s'au arborat drapelul pe toate edificiile publice din Viena și s'a celebrat în toate bisericile liturgie de mulțăminte lui Dumnezeu.

Al șaptelea împrumut ungar de războiu. Ministrul de finanțe adresează populației ungare din nou un apel cald, chiasmându-o să facă subscripți, cât mai mari la împrumutul al 7-lea. Atragem luarea aminte a tuturor asupra condițiilor avantajoase, așa că interesele economice a fie căruia

prin subscrieri la împrumut sunt total asigurate și înmulțite. Să se ia în considerare, că semnatorii sunt ținuti în evedință din partea statului, făcându-li-se anumite favoruri la darea după venit.

De data aceasta se vor emite obligațiuni de rentă de împrumut cu 6 procente și cu 5 și jumătate. La cea dintâi prețul subscrierii este de 96 cor. 63 fil., iar al celor din urmă 90 cor. 75 fil. Prețul de subscriere pentru obligațiile de împrumut cu 6% este pentru 100 cor. valoarea nominală numai 95 cor. 10 fil. Dacă suma să plătește până la 10 Decembrie, iar dacă plățirea se face în patru rate până la 28 Februarie — prețul e 97 cor. 20 fil. Pentru obligațiile de împrumut de 5½% prețul de subscriere, în acelaș interval de timp, e de 91 cor. 25 fil. până la 92 cor. 25 fil. Terminul când se pot face subscrierile de războiu se începe în 15 Noembrie și durează până în 14 Decembrie. La orice institut financiar se pot face subscrieri de împrumut de războiu.

Populația țării va ști și de data aceasta să-și facă pe deplin datoria față de patrie.

S'a ordonat reevirarea grâului în țara întreagă. Ministrul alimentației publice a dispus să se adune prin recvirare, ce se va face în toate comitatelo din țară, cantitatea de grâu câtă să recere pentru asigurarea alimentației publice. Motivul acestui ordin e, că procedura de recvirare de până acum a întâmpinat mari greutăți, așa, că comisiile reevirătoare nu și-au îndeplinit misiunea pe deplin. Recvirările se vor face după îndrumări noi, prin cari se va stabili cantitatea superfluă de grâu.

Posta Redacțiunii.

Dr. B. Despre „reforme bizare“ serie omul, când nu cunoaște trecutul, iar viitorul nu-l vede. Sperăm, că se va reveni cu un „pater peccavi“.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.

AVIZ.

În comuna DRĂG (c. Cojocnei) p. u. Hidalmás, în piață, se află o prăvălie cu tot mobilierul de lipsă, și o locuință cu 2 chilii, de dat în arândă din 12 Noembrie a. c. începând.

Reflectanții să se adreseze către proprietarul:

Simeon Pop,
preot gr.-cat.
Drág p. u. Hidalmás.

Nr. 4800—1917.

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs până în 30 Noembrie 1917 inclusive pentru următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Alexă Bidian“.

Din venitele acestei fundațiuni se vor împărți stipendii adecvate tuturor nepoților din frați ai fundatorului și în locul al doilea băieților și fetițelor înrușiți cu fundatorul prin sânge până la al patrulea (IV) grad, născuți din căsătorie creștinească, fără considerare la natura studiilor, ce le urmează. — Nu vor fi excluși dela stipendii nici aceia, cari învață măiestrii.

II. Din fundațiunea „Petru cavalier Ioanette“.

1. Un (1) stipendiu de 600 cor. folosit de Ioan Goia, rig. med. Cluj. — destinat pentru tineri ascultători de medicină, tehnică ori de științe reale superioare militare.

2. Un (1) stipendiu de 400 cor. — destinat pentru un tinăr român, care va intra în școala de cadeți.

Stipendiile din aceasta fundațiune le pot obține tinerii, cari din ambii părinți sunt români, de religiuinea gr.-cat. ori gr.-or. din munții apuseni ai Ardealului, din comunele: Câmpeni, Bistra, Certege, Săcătura, Albac, Scărișoara, Neagra, Vidra-de-sus, Vidra-de-jos, Ponorel și Sohodol, — și cari vor dovedi totodată, că sunt născuți din părinți adevărați români.

III. Din fundațiunea „Cercul Orăștiei“.

Un (1) stipendiu de 100 cor. folosit în anul școl. 1916/17 de George Danciu, gimn. cl. IV. Blaj — destinat pentru cel mai vrednic student de națiune română, de religiuinea gr.-cat. din gimnaziul Blajului sau dela Academie de drepturi, originar din comunele împreunate sub pretura politică din Orăștie.

IV. Din fundațiunea „Alexandru St. Șuluțiu“.

1. Două (2) stipendii de câte 800 cor. folosite în anul școl. 1916/17 de Romul Boilă rig. drept Budapesta, Valer Ilea, med. an. II. Budapesta. — destinate pentru tineri, cari studiază drepturile sau medicina la universitatea din Budapesta sau la vre-o universitate din străinătate.

2. Două (2) stipendii de câte 400 cor. rămase neconferite — destinate pentru tineri, cari studiază științele juridice la universitatea din Cluj.

Studenții înscriși ca ordinari la școlile de mai sus, cari doresc a obține unul din stipendiile aici înșirate, au să dovedească:

a) că sunt români gr.-cat. mizeri, născuți în Transilvania;

b) că pe lângă purtare morală bună au din studii calcul de eminentă;

c) Dintre concurenți vor fi preferiți aceia, cari vor dovedi, că sunt consângeni cu fundatorul.

V. Din fundațiunea „Vancea—Cassa Arhidiecezană“.

Două (2) stipendii de câte 120 cor. folosite în anul școl. 1916/17 de Ioan Muntean, prep. curs III. și V. Cotona prep. c. IV. Blaj, — destinate pentru candidați de învățători în arhidieceza noastră, cari vor ascultă cursul preparandial la preparandia arhidiecezană gr.-cat. din Blaj și eventual la altă preparandie gr.-cat.

La dobândirea stipendiilor din această fundațiune au preferință rudeniile fundatorului chiar dacă ar fi născuți afară de Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, dela străini însă se cere să fie fi ai acestei Arhidieceze.

VI. Din fundațiunea „Dr. Simeon Ramontzai“.

1. Un (1) stipendiu de 630 cor. neconferit, — destinat pentru studenți dela universitate, la politehnică, la academia de pictură din Budapesta și Viena, precum și la academia comercială din Viena.

2. Trei (3) stipendii de câte 168 cor. neconferite în anul școl. 1916/17.

Stipendiile de sub 2 sunt destinate pentru studenți iuriști la universitatea din Cluj.

La stipendiile din aceasta fundațiune sunt preferiți cei nobili de origine.

Concurenții la toate fundațiunile înșirate până aci în 6 pozițiuni, au să alătore la suplicele lor scrise și subscrise cu mâna proprie în limba română: testimoniu școlastic în copie autentică, carte de botez, iar nu carte de naștere dela matriculantul civil, sub rizicul de a nu căpăta stipendiu, atestat de paupertate, atestat medical, și pentru dovedirea consângenității cu fundatorul, au să alătore atestat dela respectivul oficiu parohial, care să cuprindă tabela genealogică exact dedusă. Sunt datorii mai departe să numească expres institutul, la care vor studia în anul școl. 1917/18, și să determine apriat suma și soiul stipendiului pentru care suplică. Suplicile cari nu vor corăspunde cerințelor aci înșirate, precum și cele intrate după termin, nu vor fi luate în considerare.

VII. Din fundațiunea „David Br. Ursu de Margina“.

Patru (4) stipendii de câte 200 cor. folosite în an. școl. 1915/16 de Vas. Gr. Berinde gimn. cl. VIII. Blaj, Maria Sasgebesi cl. IV. civ. Blaj, Geor. Moga gimn. cl. IV., Nic. Pop gimn. cl. IV. Blaj.

Concurenții la aceste stipendii au să dovedească cu carte de botez, că sunt români gr.-cat. născuți în vre-una din comunele arondate în comitatelo: Făgăraș, Sibiu, Hunedoara. — cu atestat de frecuentare, că sunt școlari în cl. I. a gimnaziului gr.-cat. din Blaj, iară fetele, că frecventează școala de fete din Blaj, că au purtare morală bună și progres bun în studii, și că sunt sau pot suscepuți în seminarul jumării române gr.-cat. studioase din Blaj, iar fetele în Internatul de fete din Blaj.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 16,3 Octomvrie 1917.

Dr. Victor Mihályi, m. p.
Archiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

Ioan Suciu